

Plenum

Torsdag 5.4.2018 kl. 15.59—20.07

2.4. Muntlig fråga om aktiveringsmodellen inom utkomstskyddet för arbetslösa (Markus Mustajärvi vänst)

Muntligt spörsmål MFT 45/2018 rd

Muntlig frågestund

Talman Paula Risikko: Nästa fråga, ledamot Mustajärvi.

Debatt

16.55 Markus Mustajärvi vas: Arvoisa puhemies! Työttömät ovat saaneet nauttia aktiivimallin autuudesta ensimmäiset kolme kuukautta, ja malli on toiminut juuri niin kuin pelättiin ja mistä varoiteltiin: aktiivimalliehtojen täyttämässä on suuria kunnittaisia eroja. Se viittaa siihen, että esimerkiksi pitkät etäisyydet, työmarkkinoitten kapeus, sukupuoli ja työvoimapalveluitten vähäisyys valikoivat ne työttömät, jotka joutuvat epäoikeudenmukaisten leikkausten maksajiksi ja usein aivan ilman omaa syytään. Arvoisat ministerit, koska te luovutte tästä totaalisesti epäonnistuneesta hankkeesta?

16.55 Työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Jälkimmäiseen kysymykseen vastaan, että emme siitä ole vielä luopumassa. Vastahan se on säädetty, se laki. Me seuraamme sitä, kuten eduskunta on edellyttänyt.

Kun te aloititte tämän kysymyksen, sanoitte, että malli on toiminut kuten pelättiin. Niin, siinä on tämäkin puoli, mutta malli on toiminut kuten hallitus on suunnitellutkin, että se on aktivoivina työttömiä. Ei se ole mikään leikkuri, [Pia Viitanen: Ei ole leikkuri mutta leikkaa!] vaan se on aktivoiviin toimenpiteisiin tähtäävä, niin että ihmiset oikeasti aktivoituvat. Se on tässä tavoite, ei mikään leikkaaminen. Tämä on se palaute, jonka olen saanut TE-toimistoilta ympäri maan: aktivoituminen on lisääntynyt.

Puhemies Paula Risikko: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan.

16.56 Markus Mustajärvi vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jo ennen aktiivimallin hyväksymistä Kela arvioi toimeentulotuen tarpeen kasvavan ja on vahvistanut nyt jäljemmin oman arvionsa. Näillä leikkauksilla ei ole havaittu vaikutusta työttömien työmarkkinakäyttäytymiseen, se on aivan varma fakta. Kelan asiakkaista massamittaisten leikkausten kohteiksi on joutunut jo lähes 100 000 ihmistä, ja siinä eivät ole ne, jotka saavat ansiosidonnaista turvaa, he eivät ole mukana näissä luvuissa ensinkään. Arvoisat ministerit, mitä muita keppilinjauudistuksia te olette valmistelemassa entisten lisäksi? Tuleeko aktiivimalli kakkonen?

Punkt i protokollet PR 30/2018 rd

16.57 Työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ei hallitus ole mitään keppilinjaleikkauksia tässä valmistelemassa vaan sitä, että ihmiset aktivoituvat ja löytävät itselleen työpaikan ja sitä kautta uuden, paremman elämän. Se on hallituksen tavoite, ei mikään leikkaaminen ja kiusaaminen.

Mitä tulee tähän niin sanottuun aktiivimalli kakkoseen tai omaehtoisen työnhaun malliin, se on edelleen prosessissa eli me harkitsemme sitä, koska meillä on tiettyjä ongelmia sen kanssa, joita en tässä ryhdy avaamaan, koska asia on kesken. Ei ole tähän riiheen vielä tätä tulossa. Aktiivimallin osalta riihessä katsotaan se kokonaisuus ja ne täydentävät toimenpiteet, joita tämä aktiivimallin toiminta edellyttää TE-puolelta ja toisaalta sitten myös tuolta STM:n puolelta ohjeistuksina.

16.58 Arto Satonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tärkeintähän on se, että ihmiset saavat työtä, ja kuten täällä on jo puhuttu, 70 000—80 000 ihmistä on tämän hallituksen aikana päässyt töihin, ja kun työtön pääsee kokoaikatyöhön, niin silloin noin tuhat euroa kuussa tulot kasvavat. Se on valtava parannus yksittäiselle henkilölle ja perheille, jolloin tähän aktiivimalliinkin pitää löytyä niitä ratkaisuja, jotka vievät asioita eteenpäin. Oli erittäin ilahduttavaa, että MTK ilmoitti perustavansa oman työvoimatoimiston, jossa tarjotaan sesonkiluontoisia työtehtäviä maaseudulla, jolloin niitä työpaikkoja voi löytyä myöskin sieltä läheltä ja samalla helpotetaan maaseudun työvoimapulaa.

On myöskin esimerkkejä alueista, joilla tämä on onnistunut paremmin kuin muualla. Esimerkiksi Pirkanmaan työllisyyskokeilu on toiminut niin hyvin, että sieltä löytyy jopa sellainen kunta kuin Punkalaidun, jossa 84 prosenttia työttömistä on ollut aktiivisia, Sastamalassa 76 prosenttia. [Puhemies: Kysymys!] Kysymys kuuluu: voivatko nämä hyvät työllisyyskokeilut Pirkanmaalla ja muualla Suomessa jatkua?

16.59 Työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tosiaan Pirkanmaalla on tehty erittäin hyvää työtä, olen käynyt tutustumassa heidän malliinsa, ja siellä on hyviä tuloksia saatu aikaiseksi.

Vastauksena tähän kysymykseen totean, että kun siellä tämä kokeilu on menossa ja toisaalta meillä on tulossa kasvupalvelupilotit ensi syksynä, niin nämä kaksi asiaa ovat yhdistettävissä toisiinsa niin, että ne hyvät käytännöt, mitä sieltä nyt on otettu opiksi, otetaan siihen kasvupalvelupilottiin, ja sitä kautta voidaan sitten siirtyä tulevaan maailmaan, siihen kasvupalvelumaailmaan. Eli vastaus on tämä, ja mielestäni semmoinen pelottelu, että nämä kokeilut olisivat menossa hukkaan, ei todellakaan pidä paikkaansa, vaan ne kokeilut voidaan hyödyntää tulevissa kasvupalvelupiloteissa ja kasvupalveluissa.

Puhemies Paula Risikko: Ja vielä yksi kysymys.

16.59 Anna-Maja Henriksson r (vastauspuheenvuoro): Värderade talman, arvoisa puhemies! Aktivering i sig är ju en bra sak. Det är bra att man försöker aktivera de arbetssökande, men då ska också resurserna räcka till. Nu visar den senaste statistiken att fler än hälften av de arbetslösa får ett sänkt arbetslöshetsunderstöd. Det betyder att resurserna för att vägleda människor in i aktiverande åtgärder inte är tillräckliga.

Arvoisa puhemies! Aktivointi sinänsä on hyvä päämäärä, ja näin ollen ihan perusajatus tässä hallituksen mallissa voi olla hyvä, mutta silloin pitäisi myös resursoida riittävästi. Pitäi-

Punkt i protokollet PR 30/2018 rd

si olla niin, että jokainen työnhakija saa sitä ohjausta ja saa mahdollisuuden myös aktivoida käytännössä, ja tässä ilmeisesti hallitus on epäonnistunut. Sen takia kysynkin: Onko hallituksella nyt aikomus lisätä näitä resursseja? Nyt kun menette kehysriihen ja teillä on tärkeitä päätöksiä edessänne, onko teillä tahtoa tehdä tästä hyvä aktivointimalli?

17.01 Työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä on. Tarvetta on lisätä resursseja, ja hallitus on tämän tunnistanut ja tunnustanut ja aikoo näin toimia. Sen takia me olemme kyselleet alueilta palvelutarvekyselyn, jossa on pyydetty kertomaan, mitä te tarvitsette, tarvitsetteko sinne tekeviä käsiä, ja olemme saaneet nämä vastaukset. Sen lisäksi me kokoamme yhteen muiltakin ministeriöitten aloilta tämän kokonaisuuden, minkä jälkeen hallitus tekee päätöksen siitä, mitä resursoidaan ja kuinka paljon. Eli te olette ihan oikeilla jäljillä: hallitus on tämän asian päällä, ja resursseja tulee lisää. Se on hallitukselta lupaus, mutta summat päätetään riihessä.

Frågan slutbehandlad.

Riksdagen avslutade den muntliga frågestunden.